

**ХӨДӨЛМӨР, НИЙГМИЙН
ХАМГААЛЛЫН ЯАМ**

АЖИЛ МЭРГЭЖЛИЙН ЛАВЛАХ

Салбар:

Барилга

Мэргэжлийн нэр:

Барилгын засал чимэглэлчин

Улаанбаатар хот

2018 он

Ажил мэргэжлийн лавлах: Барилгын засал чимэглэлчин

Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны хэрэгжүүлж буй L3243-MON “Хөдөлмөр эрхлэх ур чадварыг дээшлүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд боловсруулав.

ISBN:

Ажил мэргэжлийн лавлахын баталгаажилт

Үндэсний ажил мэргэжлийн ангилал тодорхойлолт (YAMAT 08)-ын код:	7123-20
Хөтөлбөрийн индекс: Боловсролын Олон Улсын Стандарт Ангилал (ISCED-13):	Будах хана бүрэх 0732-609
Баталсан байгууллага, огноо:	МБСҮЗ-ийн 2018 оны 12 дугаар сарын 18-ны өдрийн хуралдааны 02 дугаар тогтоол
Баталгаажуулсан байгууллага, огноо:	Монголын Барилгачдын Нэгдсэн Холбоо 2018 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдөр
Хянан засварласан хувилбар, огноо	№ 01 оны дугаар сарынны өдөр
Хянан засварлах хугацаа	Мэргэжлийн чиглэл, индексийг шинэчлэн тогтоож, өөрчлөлт орох эсвэл шаардлагатай тохиолдол бүрт
Ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулсан аргачлал	ДАКУМ шинжилгээний аргачлал

Энэхүү ажил мэргэжлийн лавлахыг ХНХЯ-ны зөвшөөрөлгүйгээр олшруулах, дахин хэвлэхийг хориглоно.

АГУУЛГА

	Хуудасны дугаар
Өмнөх үг	3
Товчилсон үгийн тайлбар	4
1. Ажил мэргэжлийн лавлахын хэрэглээ	5
2. Ажлын байрны товч тодорхойлолт	6
3. Ажлын байрны тухай мэдээлэл	6
3.1 Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөл	
3.2 Ажлын байранд тавигдах шаардлага	
3.3 Ажлын байранд шаардагдах боловсролын бичиг баримт	
3.4 Ажлын байранд шаардагдах машин механизм, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал	
4. Ажлын байранд мөрдөгдөх норматив ишлэл	7
5 Хөдөлмөр эрхлэхэд шаардагдах мэдлэг, ур чадвар, хандлага, төлөвшил	8
5.1 Мэдлэг	
5.2 Ур чадвар	
5.3 Хандлага, төлөвшил	
6. Үүрэг ба ажилбарын жагсаалт	8
7. Ажлын байр бусад албан тушаалын уялдаа холбоо	11
8. Техникийн эсвэл мэргэжлийн боловсрол олгох байгууллага болон ажил олгогчийн мэдээлэл	12
9. Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлээр ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулж, баталгаажуулсан төлөөлөл	13

ӨМНӨХ ҮГ

Монгол Улсын эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэл хөдөө аж ахуй, барилга, зам тээврийн салбарт мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тогтолцоог хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэх, төгсөгчдийн хөдөлмөр эрхлэх ур чадварыг дээшлүүлэх, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих зорилгоор Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн санхүүжилтээр Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яамны хэрэгжүүлж буй L3243-MON “Хөдөлмөр эрхлэх ур чадварыг дээшлүүлэх төсөл”-ийн хүрээнд “Барилгын засал чимэглэлчин” мэргэжлийн ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулав.

Мэргэжлийн боловсрол, сургалтад оролцогч талууд төрийн байгууллага, политехник коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, мэргэжлийн сургалтын байгууллага, ажил олгогч, мэргэжлийн холбоод, ажил хайгч, оюутан, суралцагч зэрэг хэрэглэгчдийн нийтлэг хэрэгцээ шаардлагад нийцүүлэн энэхүү ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулсан бөгөөд лавлахыг хэн хэрхэн ямар хэрэгцээнд зориулан ашиглаж болохыг дараах байдлаар тусгасан. Үүнд:

- төрийн байгууллага хөдөлмөр эрхлэлт, техникийн болон мэргэжлийн боловсрол, сургалтын талаар бодлого боловсруулах, хянах, хөдөлмөрийн харилцаатай холбогдох мэдээллийг авах, ажилтны ур чадварыг үнэлэхэд;
- ажил олгогчид нь ажлын байрны тодорхойлолт, аж ахуйн нэгж байгууллагын дотоод дүрэм, журам боловсруулахад;
- политехник коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төв, мэргэжлийн сургалтын байгууллага, түүнчлэн холбогдох их, дээд сургуулиуд нь сургалтын хөтөлбөрөө боловсруулах, төгсөгчдийн ур чадварын үнэлгээ хийх, багш нарыг сургаж бэлтгэх, тэдний мэргэжлийг дээшлүүлэх, мэргэшүүлэхэд;
- ажил хайгч иргэд, суралцагчид нь ажлын байрны хэрэгцээ шаардлага, түүнд шаардагдах ур чадвар, мэдлэг, хандлага төлөвшил, хөдөлмөрийн нөхцлийн талаарх мэдээллийг олж авахад ажил мэргэжлийн лавлахыг ашиглаж болно.

Ажил мэргэжлийн лавлах нь ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөл, тавигдах шаардлага, мөрдөж ажиллах стандарт, ашиглах машин механизм, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, ажилтны эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлагаас гадна мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага, ажил олгогчдын талаарх ерөнхий мэдээллийг агуулсан болно.

Мэргэжлийн мэдлэг, ур чадвар, хандлага төлөвшил, хийж гүйцэтгэх үүрэг, ажилбарыг салбарын зөвлөх, мэргэжилтэн, томоохон аж ахуйн нэгж байгууллага, ажил олгогчид, мэргэжлийн холбоодын төлөөлөл, политехник коллеж, мэргэжлийн сургалт-үйлдвэрлэлийн төвийн мэргэжлийн багш нарын мэдлэг, туршлагад тулгуурлан ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээний ДАКУМ арга зүйгээр боловсруулсан.

Монгол Улсын мэргэжлийн боловсрол, сургалтын салбар нь хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт хэрэгцээнд бодитоор нийцэж, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл, шинэ техник технологи, шинэлэг арга зүйд тулгуурлан хөгжих болтугай.

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ТАЙЛБАР

ХНХЯ	Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам
МБСБХЗГ	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газар
ААНБ	Аж ахуйн нэгж байгууллага
АМЛ	Ажил мэргэжлийн лавлах
АМДШ	Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээ
АХБ	Азийн хөгжлийн банк
БАЗТ	Бүсийн арга зүйн төв
МБС	Мэргэжлийн боловсрол, сургалт
МБСБ	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага
МБСҮЗ	Мэргэжлийн боловсрол сургалтын Үндэсний зөвлөл
МБССЗ	Мэргэжлийн боловсрол сургалтын салбар зөвлөл
МСҮТ	Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв
ҮМХ	Үндэсний мэргэшлийн хүрээ
ХЭУЧД төсөл	Хөдөлмөр эрхлэх ур чадварыг дээшлүүлэх төсөл

1. Ажил мэргэжлийн лавлахын хэрэглээ

Энэхүү ажил мэргэжлийн лавлах нь ажлын байранд тавигдах шаардлага, мөрдөж ажиллах стандарт, ашиглах машин механизм, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, ажилтны эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлагаас гадна мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага, ажил олгогчдын талаарх ерөнхий мэдээллийг агуулсан болно. Уг лавлагаас дараах хэрэглэгчид шаардлагатай мэдээллийг олж авна. Үүнд:

Хэрэглэгч	Лавлагаас авах мэдээлэл
Төрийн байгууллага	<ul style="list-style-type: none">• Хөдөлмөр эрхлэлтийн бодлогыг үндэсний болон салбар, бүс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлж боловсруулах;• Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын стандарт боловсруулах, ажлын байр, хөдөлмөрийн харилцааг зохицуулах асуудалтай холбогдох мэдээллийг авах;• Ажил олгогчийн хэрэгцээ шаардлагад нийцсэн мэргэжилтэй ажилтны ур чадварыг үнэлэх;• Иргэдэд ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх зорилгоор ашиглах.
Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага болон Политехник коллеж	<ul style="list-style-type: none">• Ажил олгогчийн шаардлагад нийцсэн сургалтыг зохион байгуулах;• Тухайн мэргэжлийн чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөр боловсруулах, багшийг сургаж бэлтгэх;• Суралцагчдад ажил мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх;• Ажил олгогч, аж ахуйн нэгж байгууллагуудтай хамтран ажиллах, үйлдвэрлэлийн дадлагыг хамтран зохион байгуулах.
Ажил олгогч	<ul style="list-style-type: none">• Ажлын байрны тодорхойлолт, ажилтан сонгон шалгаруулах шалгуурыг боловсруулах;• Ажилтныг үнэлэх, үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн түвшинг үнэлэх, цалинг тогтоох;• Ажлын ачаалал, нормыг тогтоох;• Ажилтныг давтан сургах, мэргэшүүлэхтэй холбогдсон сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох, захиалгат сургалтыг төлөвлөх;• Сургалтын байгууллагатай хамтран ажиллах;• Үйлдвэр, аж ахуйн нэгж, байгууллага дээрх дадлагажуулах сургалтыг зохион байгуулах.
Иргэн ба ажил хайгч	<ul style="list-style-type: none">• Ажлын байрны нөхцөл, тавигдаж буй шаардлагын талаар мэдээлэл авах;• Ажлын байранд гүйцэтгэх үндсэн үүрэг, ажилбар, ашиглах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн талаар мэдээлэл авах;• Мэргэжлийнхээ хүрээнд эзэмшвэл зохих мэдлэг, ур чадвар, хандлага, төлөвшлийн талаар ойлголт авах;• Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллагын тухай мэдээлэл авах;• Ажлын байр, аж ахуйн нэгж байгууллагын талаар мэдээлэл авах.

2. Ажлын байрны товч тодорхойлолт

Барилгын засал чимэглэлчин нь бүх төрлийн барилга, байгууламжийн гадна, дотор засал чимэглэлийн ажлыг зураг төсөл, технологийн дагуу хийж гүйцэтгэнэ.

3. Ажлын байрны тухай мэдээлэл

3.1 Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөл

- Барилгын засал чимэглэлчин нь барилга байгууламжийн талбайд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг бүрэн хангасан орчин нөхцөлд ажиллана.
- Барилгын засал чимэглэлчин нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдаж мэдлэг, чадвар, дадал эзэмшсэн байна.
- Барилгын засал чимэглэлийн ажлыг холбогдох хууль тогтоомж, дүрэм журам, стандарт, тогтоосон норм, нормативын дагуу явуулна.
- Тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагааны шаардлага, зааварчилгаа болон ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслээр бүрэн хангасан нөхцөлд ажиллана.
- Барилгын засал чимэглэлчин нь үйлдвэрлэл, ажил үйлчилгээтэй холбоотой, зайлшгүй шаардлагатай эрүүл мэндийн урьдчилсан ба хугацаат үзлэгт хамрагдана.
- Барилгын засал чимэглэлчин нь хөдөлмөрийн хортой нөхцөлд ажиллах бөгөөд хуулийн дагуу тэтгэврийг хөнгөлөлттэй тогтоолгох боломжтой.

3.2 Ажлын байранд тавигдах шаардлага

- Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлийн үнэмлэхтэй, 18 нас хүрсэн иргэн байна.

3.3 Ажлын байранд шаардагдах боловсролын бичиг баримт

- Мэргэжлийн үнэмлэхтэй байна. Зарим тохиолдолд чадамжийн гэрчилгээ шаардагдаж болно.

3.4 Ажлын байранд шаардагдах тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, түүхий эд материал

- **Тоног төхөөрөмж:** Зуурмаг зуурагч, шавардлагын өнгөлгөөний машин, будгийн компрессор, зуурмагийн насос, зуурмагийн агергат, доргиогч, шаврын компрессор, цахилгаан хөрөө, хавтанцар зүсэгч цахилгаан, чулуу зүсэгч, цахилгаан зүлгүүр, тавцан зүсэгч, плита зүсэгч суурин, ажлын тоос сорогч, бетон зуурагч, бетон өнгөлөгч гэх мэт.
- **Багаж хэрэгсэл:** Нивелер, А шат, гар ажиллагаатай тэргэнцэр, уртасгагч, гар таслагч, дрилл, алмаз, резинэн алх, жижиг бахь, хаздаг бахь, булан чий, лазер тэгш ус, метр, миату, порлон, рейк, татагч, шпатель, хавтанцар зүсэгч гар, хадаас тавлагч, заадас гаргагч, тэвш, шүүр, шанага, өнгөлөгч, шаврын нийвий, хүрз, шаврын тосуур, эгцлүүр, чиг утас, зүлгүүр, гар өнхрүүш, турбо өнхрүүш, багс, тэгш ус, тэгшилгээний нийвий, цаас зүсэгч, хүрз, гар хөрөө, гар дрилл, харандаа, тэргэнцэр, ус зөөх хувин, зуурмаг зуурах хувин, өнгөлгөөний алчуур, галын хор гэх мэт.
- **Түүхий эд, материал:** Шар шавар, нунтаг шохой, нарийн элс, хайрга, цемент, хар замаска, цагаан замаска, хөрсжүүлэгч цавуу, зүлгүүр, резинэн будаг, дуу чимээ тусгаарлагч арматур, асфальт бетон хольц, бетон, битум, будаг, буталсан чулуу,

буталсан элс, бэхжүүлэгч материал, ойлгогчтой будаг, тэмдэглэгээний шохой, уулын чулуу, хавтан, хадаас, хайрга, хашлага, хэв хашмал, цавуу, цайруулагч, цемент, усан будаг, тосон будаг, хамгаалалтын цаас, шингэлэгч, лак, бэхжүүлэгч, обойн цавуу, сайн чанарын обой, энгийн обой, зүлгүүр, гипс, кнауф, силикон, шингэн хадаас, шруп, чигжээс, цэгэн утас, чулуу, эрдэс нунтаг, төмөр утас гэх мэт.

- **ХАБЭА-н хэрэгсэл:** ХАБЭА-н шаардлагын дагуу анхны тусламжийн иж бүрдэл болон хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангана.

4. Ажлын байранд мөрдөгдөх норматив ишлэл

Ажлын байранд дараах хууль, дүрэм журам, стандартыг баримтална. Эдгээр баримт бичгүүдэд өөрчлөлт орсон тохиолдолд хамгийн сүүлчийн албан ёсны хэвлэлийг хэрэглэнэ. Үүнд:

- Хөдөлмөрийн тухай хууль болон бусад холбогдох хууль, дүрэм, журам
- Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль
- MNS 4990:2015 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд. Хөдөлмөрийн эрүүл ахуй. Ажлын байрны орчин. Эрүүл ахуйн шаардлага
- MNS 5080:2001 Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал. Үйлдвэрлэлийн эрүүл ахуй. Хөдөлмөрийн нөхцөл, түүний ангилал, хүчин зүйл. Хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээ
- БНБД 31-03-03 Эрүүл ахуйн норматив
- БНБД 31-10-05 “Заслын ажил”
- БНБД 52-02-05 “Цутгамал бетон, төмөрбетон бүтэц”
- БНБД 31-09-05 “Шалны ажил

5. Хөдөлмөр эрхлэхэд шаардагдах мэдлэг, ур чадвар, хандлага, төлөвшил

5.1 Мэдлэг

- М 1. Монгол Улсын Хөдөлмөрийн тухай хууль болон холбогдох хууль, дүрэм, журам, стандарт
- М 2. Байгууллагын дотоод дүрэм, журам
- М 3. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага
- М 4. Заслын ажил гүйцэтгэх ерөнхий ойлголт
- М 5. Шавардлага хийх тухай ерөнхий ойлголт
- М 6. Хавтанцар, чулууны ажил хийх тухай ерөнхий ойлголт
- М 7. Будаг, гоёлын хийцийн ажил хийх ерөнхий ойлголт

5.2 Ур чадвар

- УЧ 1. Ажлын байрыг бэлтгэх
- УЧ 2. Хувийн хамгаалах хэрэгслийг зөв зохистой бүрэн ашиглах
- УЧ 3. ХАБЭА-н шаардлага, стандартыг ажлын байранд бүрэн ашиглах
- УЧ 4. Зориулалтын дагуу багаж хэрэгслийг ашиглах
- УЧ 5. Хувийн ариун цэврийг сахих
- УЧ 6. Гадаргууг бэлтгэх
- УЧ 7. Гадаргууд хэмжилт хийх
- УЧ 8. Хар замаска хийх
- УЧ 9. Цагаан замаска хийх
- УЧ 10. Цаасан өнгөлгөөний ажил хийх
- УЧ 11. Шавардлага хийх

- УЧ 12. Бетон шалны ажил хийх
- УЧ 13. Хавтанцар өнгөлгөө хийх
- УЧ 14. Чулуун өнгөлгөө хийх

5.3 Хандлага, төлөвшил

- Х 1. Мэргэжилдээ дуртай байх
- Х 2. Багаар ажиллах чадвартай, хамтач байх
- Х 3. Бусдыг сонсдог, харилцааны соёл, ажлын байрны ёс зүйг сахидаг байх
- Х 4. Ажилдаа бүтээлчээр ханддаг, санаачлагатай байх
- Х 5. Ажлын хариуцлагатай байж цаг баримталдаг байх
- Х 6. Хөдөлмөрийн сахилгатай байх
- Х 7. Хувийн зохион байгуулалт сайтай байх

6. Үүрэг ба ажилбарын жагсаалт

Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлийн ажилтны хийж гүйцэтгэх ажил үүргийг ажилбараар ангилан тодорхойлов. Мэргэжлийн боловсрол, сургалтаар олгох боломжгүй дадлага ажлыг ажлын байрны бодит орчинд хийж гүйцэтгэх шаардлагатай ажилбаруудыг (*) тэмдэглэгээтэй үзүүлэв.

Д/д	Үүрэг	Ажилбар
1	Заслын ажилд бэлтгэх	<ul style="list-style-type: none"> - Ажлын даалгавартай танилцах - Ажлын талбайтай танилцах - Ажил гүйцэтгэх хугацааг тооцох - Ажиллах хүний тоог гаргах - Ажлын багаж хэрэгслийг бэлтгэх - Шат вандан угсрах - Материалын тооцоо гаргах - Захиалсан материалыг хүлээн авах
2	Шавардлагын ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Шавардах гадаргуу бэлтгэх - Тоосгон ханыг чийглэх - Шингэн зуурмаг цацах - Шавардлагын зуурмаг бэлтгэх - Шавардлагын зуурмаг цацах - Цацсан шавардлагын зуурмаг тэгшлэх - Өнгөлгөөний зуурмаг цацах - Өнгөлгөөний зуурмаг тэгшлэх - Амалгаа шавардлага хийх - Шавардсан гадаргууг өнгөлөх - Ажлын талбайг цэвэрлэх
3	Бетон шалны ажил	<ul style="list-style-type: none"> - Шалны гадаргууг бэлтгэх - Шалны маяк байгуулах - Шалны бетон зуурмаг бэлтгэх - Бетон шал цутгах - Бетон шалыг тэгшлэх - Бетон шалыг өнгөлөх - Резинэн будгийн талбайг бэлтгэх* - Шалны хөрсжүүлэгч түрхэх* - Шалны резинэн будаг хийх* - Ажлын талбайг цэвэрлэх

4	Гадаргууд тэгшилгээ хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Тэгшлэх гадаргууг бэлтгэх - Бетоны хөрсжүүлэгч тавих* - Хар замаск зуурах - Хар замаскан тэгшилгээг хийх - Цагаан замаск зуурах - Цагаан замаск 2-3 үе татах - Замаскадсан гадаргууг зүлгэх - Ажлын талбайг цэвэрлэх
5	Хавтанцар өнгөлгөөний ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Хавтанцар наах гадаргууг бэлтгэх - Гадаргууд ус тусгаарлагч түрхэх - Хавтанцар наах цавуу зуурах - Цавууг гадаргууд түрхэх - Хавтанцарын эхний үеийг наах - Гадаргууд хавтанцар наах - Хавтанцарын гадаргууг цэвэрлэх - Хавтанцарын чигжээс хийх - Ажлын талбайг цэвэрлэх
6	Чулуун өнгөлгөөний ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Чулуун өнгөлгөөний гадаргууг бэлтгэх - 0.5-ын хайргатай багсармал бэлтгэх - Багсармалыг гадаргууд түрхэх - Чулуун хавтанг багсармал дээр тавих - Түвшинд хүртэл чулуун хавтанг суулгах - Чулуун өнгөлгөөний түвшинг шалгах - Цементэн сүү бэлтгэх - Чулуун өнгөлгөөг тохируулах - Нягтруулсан багсармал дээр цементэн сүүг тараах - Цементэн сүүтэй багсармал дээр чулууг наах - Ажлын талбайг цэвэрлэх
7	Будгийн ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Будах гадаргууг цэвэрлэх - Будгийн хөрсжүүлэгч тавих - Будгийн өнгө гаргах - Тосон болон усан будаг найруулах - Хамгаалалтын цаасан наалтыг наах - Будгийн 1-р үе түрхэх - Будгийн 2-р үе тавих - Бэхжүүлэгч түрхлэг хийх - Хамгаалалтын цаасан наалтыг авах - Ажлын талбайг цэвэрлэх
8	Цаасан өнгөлгөөний ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Цаасан өнгөлгөөний гадаргууг цэвэрлэх - Цаасан өнгөлгөөний гадаргууд хөрсжүүлэлт тавих - Цаасан өнгөлгөөний гадаргууд хэмжилт хийх - Цаасан өнгөлгөөний хээ, ширхэг тааруулах - Цаасан өнгөлгөөг хэмжилтийн дагуу зүсэх - Цаасан өнгөлгөөний төрлийг тодорхойлох - Цаасан өнгөлгөөний цавууг найруулах - Зүссэн цаасан өнгөлгөөг цавуудах - Цавуудсан цаасан өнгөлгөөг нугалах - Цаасан өнгөлгөөний эхлэх тэгш хэмийг тогтоох - Цаасан өнгөлгөөний гадаргууг цавуудах - Бэлтгэсэн цаасыг наах - Ажлын талбайг цэвэрлэх

9	Гоёлын хийцийн ажил хийх	<ul style="list-style-type: none"> - Гоёлын хийцний бэхэлгээг тодорхойлох - Гоёлын хийц тогтоох гадаргууг тодорхойлох - Хэмжилтийн тэмдэглэгээ тавих - Гоёлын хийцийн хэмжээ авах - Гоёлын хийцийг бэлтгэх - Бэлтгэсэн хийцийг гадаргууд тогтоох - Тогтоосон хийцэд чигжээс хийх - Гоёлын хийцэд зүлгүүр хийх - Гоёлын хийцийг будах - Ажлын талбайг цэвэрлэх
10	Өөрийгөө хөгжүүлэх	<ul style="list-style-type: none"> - Мэргэжлийн зэрэг ахиулах - Шинэ багаж, хэрэгслийг судлах - Шинэ материал судлах - Шинэ технологи судлах - Гадаад оронд туршлага судлах - Мэргэжлийн сургалтанд хамрагдах - Харилцан туршлага солилцох - Боловсролын болон мэргэшлийн түвшин ахиулах - Бизнесийн сургалтанд хамрагдах

7. Ажлын байр бусад албан тушаалын уялдаа холбоо

Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлийн ажилтны бусад албан тушаалтантай ажиллах уялдаа холбоог дараах байдлаар дүрслэн харуулав.

Тухайн ажилтныг удирдах албан тушаалтан болон удирдуулан ажиллах ажилтныг босоо тэнхлэгээр харуулж байгаа бөгөөд энэ нь өсч, дэвших боломжийг мөн илэрхийлж байна. Өөрөөр хэлбэл, барилгын засал чимэглэлчин нь барилгын даамлын удирдлага, хяналтан дор ажиллаж, туслах ажилтныг удирдан, хэвтээ тэнхлэгт байрлах ажилтнуудтай ижил түвшинд хамтран ажиллана.

8. Техникийн эсвэл мэргэжлийн боловсрол олгох байгууллага болон ажил олгогчийн мэдээлэл

Иргэн тухайн мэргэжлээр суралцах эсвэл ажил хайж байгаа тохиолдолд дараах мэдээлэлтэй танилцаж, сонголтоо хийх боломжтой.

Техникийн болон мэргэжлийн боловсрол олгох байгууллагуудын мэдээлэл	Ажил олгогч байгууллагуудын мэдээлэл
<p>Тухайн мэргэжлээр бэлтгэдэг мэргэжлийн боловсрол, сургалтын байгууллага болон политехник коллежийн талаарх мэдээллийг дараах вэб хуудаснаас авна уу.</p> <p>http://www.asc.mn</p>	<p>Тухайн мэргэжлээр ажилтан хайж байгаа байгууллагуудын талаарх мэдээллийг дараах вэб хуудаснаас авна уу.</p> <p>http://hudulmur-halamj.gov.mn/job/list</p>

9. Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлээр ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулж, баталгаажуулсан төлөөлөл

Ажил мэргэжлийн лавлахын ДАКУМ шинжилгээг боловсруулахад оролцсон багийн гишүүд:

1.	Ө.Эрдэнэчимэг	“Мандал” ХХК-ийн Засал чимэглэлчин
2.	Ш.Алтанцэцэг	“Индустр” ХХК-ийн Засал чимэглэлчин
3.	Д.Дэнсмаа	“Бус Номин” ХХК, Засал чимэглэлчин
4.	Ч.Оюунсайхан	“Байгууламж” ХХК, Засал чимэглэлчин
5.	Д.Ганбат	“Сайхан тохижилт” ХХК-ийн Засал чимэглэлчин
6.	А.Болортунгалаг	“Орд констракшн ХХК-ийн Сургагч багш
7.	Н. Болормаа	“Учрал орд ХХК-ийн Сургагч багш
8.	П.Цэнд-Очир	“Байгууламж ХХК-ийн Засал чимэглэлчин

Ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулахад ашигласан ДАКУМ шинжилгээг баталгаажуулсан:

1.	Д.Батсайхан	“Индустр” ХХК-ийн Ерөнхий инженер
2.	С.Цогтбаатар	“ГАА” ХХК-ийн Талбайн инженер
3.	М.Доржнамжил	“Мандал” ХХК-ийн инженер
4.	Д.Оюунчимэг	“Мандал” ХХК-ийн Засал чимэглэлчин
5.	М.Мөнхбаясгалан	“Байгууламж” ХХК-ийн Ерөнхий инженер
6.	Н.Бат-Эрдэнэ	“Байгууламж” ХХК-ийн Талбайн инженер
7.	Н.Одсүрэн	“Байгууламж” ХХК-ийн Талбайн инженер
8.	Ц.Гоёцэцэг	“Байгууламж” ХХК-ийн Барилгын даамал,
бригадын дарга
9.	Д.Оюунтогтох	“Учрал Орд” ХХК-ийн Инженер
10.	Л.Ганхуяг	“Баянсүндэрэл” ХХК-ийн Захирал
11.	Х.Туул	“Орд констракшн” ХХК-ийн Инженер
12.	С.Болорцэцэг	“Орд констракшн” ХХК-ийн Менежер
13.	Г.Тунгалагнаран	“Хишиг Арвин” ХХК-ийн Инженер
14.	Д.Циймаа	“Нэмбар” ХХК-ийн Барилгын хяналтын инженер
15.	Г.Санжидмаа	“Химон констракшн” ХХК-ийн Барилгын инженер
16.	М.Пүрэвбат	Монгол Улсын Мэргэшсэн инженер

Ажил мэргэжлийн лавлахыг боловсруулахад ашигласан ДАКУМ шинжилгээг хянасан барилгын салбарын экспертүүдийн төлөөлөл:

1.	М.Батбаатар	Монголын Барилгачдын Нэгдсэн Холбооны
Ерөнхийлөгч
2.	Б.Сүүндэлгэр	“Сүүн мандал” ХХК-ийн Захирал
3.	Ц.Сүхбаатар	“СНС ХХК”-ийн Ерөнхий инженер
4.	Б.Ганбат	“Гексаэдр Клауд” ХХК-ийн Ерөнхий инженер
5.	Г.Батсайхан	Өргөн тээвэрлэх машин төхөөрөмж үндэсний
холбооны Барилгын багш

Ажил мэргэжлийн дүн шинжилгээний чиглүүлэгчид:

1. П.Оюунсайхан ДАКУМ I+ зэргийн гэрчилгээт Сургагч багш,
Монгол Улсын Барилгын зөвлөх инженер
2. Б.Алтмаа ДАКУМ I+ зэргийн гэрчилгээт Сургагч багш,
СЗСҮТ-ийн МСҮТ-ийн захирал
3. О.Саруул ДАКУМ I+ зэргийн гэрчилгээт Сургагч багш, Говийн
БАЗТ-ийн менежер

Ажил мэргэжлийн лавлахын загварыг боловсруулж, хянасан зөвлөхүүд:

1. Д.Адилбиш ХНХЯ-ны МБСБХЗГ-ын Ахлах мэргэжилтэн
2. Ц.Ганчимэг АХБ-ны ХЭУЧД төслийн ЧССҮ-ний мэргэжилтэн
3. Д.Энхбаатар ЧССҮ-ний Үндэсний зөвлөх
4. Г.Батчимэг ЧССҮ-ний Зөвлөх

10. Барилгын засал чимэглэлчин мэргэжлийн үүрэг, ажилбарын зураглал (ДАКУМ шинжилгээ)

ҮҮРЭГ		АЖИЛБАР												
A	Заслын ажилд бэлтгэх	A-1 Ажлын даалгавартай танилцах ABB	A-2 Ажлын талбайтай танилцах BBB	A-3 Ажил гүйцэтгэх хугацааг тооцох ABB	A-4 Ажиллах хүний тоог гаргах BBB	A-5 Ажлын багаж хэрэгслийг бэлтгэх ACA	A-6 Шат вандан угсрах AAA	A-7 Материалын тооцоо гаргах BAB	A-8 Захиалсан материалыг хүлээж авах CCA					
B	Шавардлагын ажил хийх	B-1 Шавардах гадаргуу бэлтгэх ABA	B-2 Тоосгон ханыг чийглэх CCA	B-3 Шингэн зуурмаг цацах CBV	B-4 Шавардлагын зуурмаг бэлтгэх BBA	B-5 Шавардлагын зуурмаг цацах BAA	B-6 Цацсан шавардлагын зуурмаг тэгшлэх BAA	B-7 Өнгөлгөөний зуурмаг цацах BAA	B-8 Өнгөлгөөний зуурмаг тэгшлэх AAA	B-9 Амалгаа шавардлага хийх AAA	B-10 Шавардсан гадаргууг өнгөлөх AAA	B-11 Ажлын талбайг цэвэрлэх CCA		
C	Бетон шалны ажил	C-1 Шалны гадаргууг бэлтгэх AAB	C-2 Шалны товх тавих AAB	C-3 Шалны бетон зуурмаг бэлтгэх BBA	C-4 Бетон шал цутгах BBA	C-5 Бетон шалыг тэгшлэх AAA	C-6 Бетон шалыг өнгөлөх AAA	C-7 Резинэн будгийн талбайг бэлтгэх CCB	C-8 Шалны хөрсжүүлэгч түрхэх BBB	C-9 Шалны резинэн будаг хийх AAB				
D	Гадаргууд тэгшилгээ хийх	D-1 Тэгшлэх гадаргууг бэлтгэх CBV	D-2 Бетоны хөрсжүүлэгч тавих BCV	D-3 Хар замаск зуурах CCB	D-4 Хар замаскан тэгшилгээг хийх BAB	D-5 Цагаан замаск зуурах CCB	D-6 Цагаан замаск 2-3 үе татах BAB	D-7 Замаскадсан гадаргууг зүлгэх BAB	D-8 Ажлын талбайг цэвэрлэх CCA					
E	Хавтанцар өнгөлгөөний ажил хийх	E-1 Хавтанцарын гадаргууг бэлтгэх ACB	E-2 Гадаргууд ус тусгаарлагч түрхэх AAB	E-3 Хавтанцар наах цавуу зуурах CCB	E-4 Цавууг гадаргууд түрхэх CCB	E-5 Хавтанцарын эхний үеийг наах BBB	E-6 Гадаргууд хавтанцар наах AAB	E-7 Хавтанцарын гадаргууг цэвэрлэх CCB	E-8 Хавтанцарын чигжээс хийх BBB					
F	Чулуун өнгөлгөөний ажил хийх	F-1 Чулуун өнгөлгөөний гадаргууг бэлтгэх AAB	F-2 0.5-ын хайргатай багсармал бэлтгэх ABV	F-3 Багсармалыг гадаргууд түрхэх CCB	F-4 Чулуун хавтанг багсармал дээр тавих CCB	F-5 Түвшинд хүртэл чулуун хавтанг суулгах AAB	F-6 Чулуун өнгөлгөөний түвшинг шалгах AAB	F-7 Цементэн сүү бэлтгэх CCB	F-8 Чулуун өнгөлгөөг тохируулах CCB	F-9 Нягтруулсан багсармал дээр ц/сүүг тараах CCB	F-10 Ц/сүүтэй багсармал дээр чулууг наах AAB	F-11 Наасан тайлбайг цэвэрлэх CCB		
G	Будгийн ажил хийх	G-1 Будаг гадаргууг бэлтгэх CBV	G-2 Будгийн хөрсжүүлэгч тавих BCV	G-3 Будгийн өнгө гаргах AAB	G-4 Тосон болон усан будаг найруулах BBB	G-5 Хамгаалалтын цаасан наалтыг наах CCB	G-6 Будгийн 1-р үе түрхэх BBB	G-7 Будгийн 2-р үе тавих AAB	G-8 Бэхжүүлэгч түрхлэг (лак) хийх AAB	G-9 Хамгаалалтын цаасан наалтыг авах CCB	G-10 Ажлын талбайг цэвэрлэх CCB			
H	Цаасан өнгөлгөөний ажил хийх	H-1 Цаасан өнгөлгөөний гадаргууг бэлтгэх AAB	H-2 Цаасан өнгөлгөөний гадаргууд хөрсжүүлэгч тавих CCB	H-3 Цаасан өнгөлгөөний гадаргууд хэмжилт хийх AAB	H-4 Цаасан өнгөлгөөний хээ, ширхэг тааруулах AAB	H-5 Цаасан өнгөлгөөг хэмжилтийн дагуу зүсэх AAB	H-6 Цаасан өнгөлгөөний төрлийг тодорхойлох BBB	H-7 Цаасан өнгөлгөөний цавууг найруулах CCB	H-8 Зүссэн цаасан өнгөлгөөг цавуудах BBB	H-9 Цавуудсан цаасан өнгөлгөөг нугалах CCB	H-10 Цаасан өнгөлгөөний эхлэх тэгш хэмийг тогтоох AAB	H-11 Цаасан өнгөлгөөний гадаргууг цавуудах CCB	H-12 Бэлтгэсэн цаасыг наах AAB	H-13 Ажлын талбайг цэвэрлэх CCB
I	Гоёлын хийцийн ажил хийх	I-1 Гоёлын хийц тогтоох технологийг сонгох AAC	I-2 Гоёлын хийц тогтоох гадаргууг тодорхойлох AAC	I-3 Хэмжилтийн тэмдэглэгээ тавих AAC	I-4 Гоёлын хийцийн хэмжээ авах AAC	I-5 Гоёлын хийцийг бэлтгэх AAC	I-6 Бэлтгэсэн хийцийг гадаргууд тогтоох AAC	I-7 Тогтоосон хийцэд чигжээс хийх BBC	I-8 Гоёлын хийцэд зүлгүүр хийх AAC	I-9 Гоёлын хийцийг будах AAC				
J	Өөрийгөө хөгжүүлэх	J-1 Мэргэжлийн зэрэг ахиулах AAC	J-2 Шинэ багаж, хэрэгслийг судлах ABV	J-3 Шинэ материал судлах ABV	J-4 Шинэ технологи судлах ABV	J-5 Гадаад оронд туршлага судлах BAC	J-6 Мэргэжлийн сургалтанд хамрагдах BAC	J-7 Харилцан туршлага солилцох AAC	J-8 Боловсролын түвшин ахиулах BAC	J-9 Бизнесийн сургалтанд хамрагдах CAC				

ТЭМДЭГЛЭЛ: Саарал өнгөтэй хэсэгт ажлын байран дээр ирэхээс өмнө сургалтын байгууллагаар олгох ажилбарыг заасан бөгөөд үүнийг сургалтын хөтөлбөрийн агуулгад заавал тусгана. Цагаан толгойн гурван үсгийн дарааллаар чухал, хүнд, давтамжийн үзүүлэлтүүдийн харьцангуй түвшинг илэрхийлдэг. Ингэхдээ эхний үсэг нь чухлын зэргийг (А-маш чухал, В-чухал, С-чухал биш), хоёр дахь үсэг нь ажилбарын хүндрэлийн түвшинг (А-маш хүнд, В-хүнд, С-хүнд биш), гурав дахь үсэг нь ажилбарыг гүйцэтгэх давтамжийг (А-байнга, В-заримдаа, С-ховор) илэрхийлнэ. Жишээлбэл: Ажилбарыг ABC гэж тэмдэглэсэн бол тухайн ажилбар нь маш чухал, хүнд, ховор гүйцэтгэдэг ажилбар гэсэн утгатай.

ТОВЧЛОЛ: ХАБЭА-Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуй, Т/т – тоног төхөөрөмж, Ц/сүү – цементэн сүү

ҮГИЙН ТАЙЛБАР: Хөрсжүүлэгч – грунт, Товх – маяк, Цаасан өнгөлгөө - обой, Хавтанцар – плита.